

ร่วมกันทำได้ ทุกคนโยบาย ห่วงใยสุขภาพ

นพ.ยงยศ ธรรมวุฒิ

ที่ปรึกษาระดับกระทรวง นายแพทย์ทรงคุณวุฒิ

29 กันยายน 2559

กรอบการนำเสนอ

แผนยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี
(ด้านสาธารณสุข)

ธรรมเนียมว่าด้วยระบบสุขภาพ
แห่งชาติ (P&P)

ทุกนโยบายห่วงใยสุขภาพ

ประโยชน์

(การสร้างเสริม
สุขภาพและการ
ป้องกันโรค)

แผนยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (ด้านสาธารณสุข)

เป็นองค์กรหลักด้านสุขภาพ
ที่รวมพลังสังคม เพื่อประชาชนสุขภาพดี

พัฒนาและอภิบาลระบบสุขภาพ
อย่างมีส่วนร่วมและยั่งยืน

CORE
VALUES!

Mastery

People centered approach

MOPH

Originality

Humility

เป้าหมาย

ประชาชนสุขภาพดี

เจ้าหน้าที่มีความสุข

ระบบสุขภาพยั่งยืน

แผน 20 ปี กสธ.

นโยบายรัฐบาล

กรอบแนวคิด

ยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี
และปฏิรูปประเทศไทย
ด้านสาธารณสุข

ประเทศไทย 4.0

ประชากรรัฐ

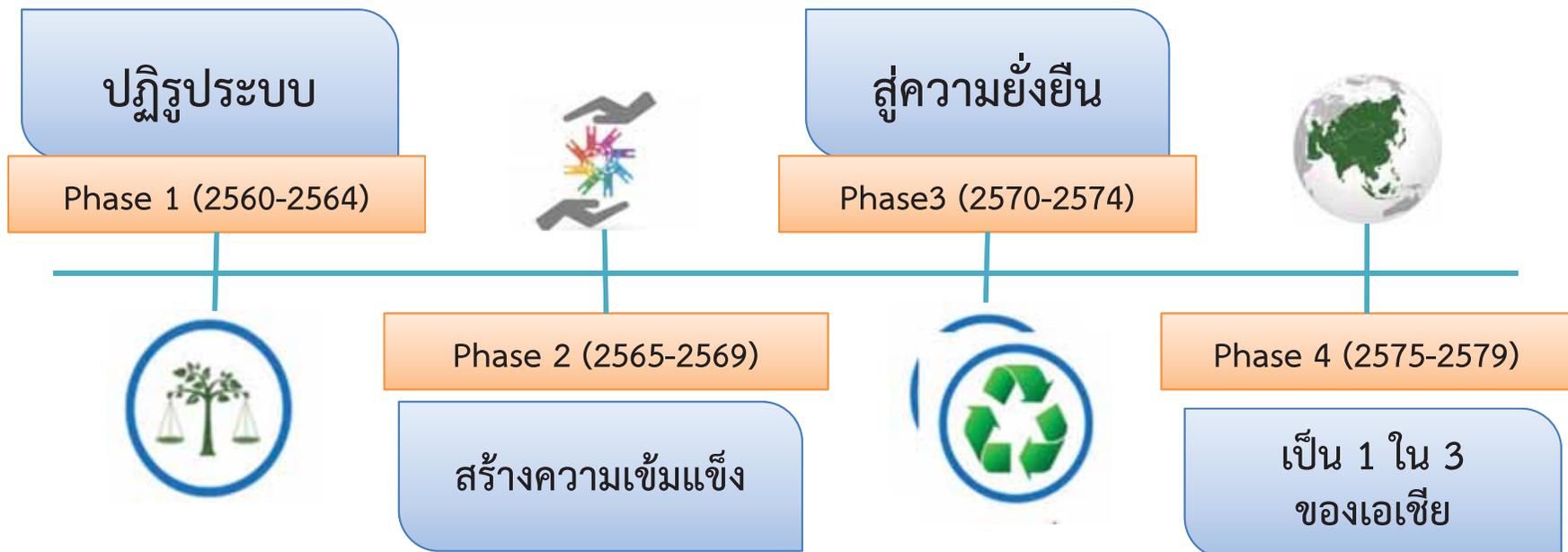

แผนปฏิรูป

แผนพัฒนาเศรษฐกิจ
และสังคมแห่งชาติ
ฉบับที่ 12
(พ.ศ.2560 - 2564)

ทิศทางการวางแผน 20 ปี (4 Phase)

แผน 20 ปี กสร.

4 Excellence Strategies
(16 แผนงาน 48 โครงการ)

8 Corporate
Indicators

1. พัฒนาคุณภาพชีวิตคนไทยทุกกลุ่มวัย
2. การป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพ
3. ลดปัจจัยเสี่ยงด้านสุขภาพ
4. การบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม

P&P

Excellence

Service
Excellence

1. การพัฒนาระบบการแพทย์ปฐมภูมิ
2. การพัฒนาระบบบริการสุขภาพ
3. การบริการแพทย์ฉุกเฉินครบวงจรและระบบส่งต่อ
4. การพัฒนาคุณภาพหน่วยงานบริการด้านสุขภาพ
5. การพัฒนาโครงการตามพระราชดำริและพื้นที่เฉพาะ
6. ประเทศไทย 4.0 ด้านสาธารณสุข

People
Excellence

1. พัฒนาการวางแผนกำลังคนด้านสุขภาพ (HRP)
2. การผลิตและพัฒนากำลังคนสู่ความเป็นมืออาชีพ
3. เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการกำลังคนด้านสุขภาพ
4. พัฒนาเครือข่ายกำลังคนด้านสุขภาพ

Governance
Excellence

1. พัฒนาระบบธรรมาภิบาลและคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ
2. พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ
3. การบริหารจัดการด้านการเงินการคลังสุขภาพ
4. พัฒนางานวิจัยและองค์ความรู้ด้านสุขภาพ
5. การปรับโครงสร้างและพัฒนากฎหมายด้านสุขภาพ

แผนงาน 20 ปี กสธ.

PP Excellence Strategies (4 แผนงาน 12 โครงการ)

1) พัฒนาคุณภาพชีวิตคนไทยทุกกลุ่มวัย

- พัฒนาและสร้างเสริมศักยภาพคนไทย
  - กลุ่มสตรีและเด็กปฐมวัย
  - กลุ่มวัยเรียนและวัยรุ่น
  - กลุ่มวัยทำงาน
  - กลุ่มวัยผู้สูงอายุ

ประชาชนสุขภาพดี

2) ป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพ

- พัฒนาระบบตอบโต้ภาวะฉุกเฉินและภัยสุขภาพ
- ควบคุมโรคติดต่อ
- ควบคุมโรคไม่ติดต่อเรื้อรังและภัยสุขภาพ

3) ลดปัจจัยเสี่ยงด้านสุขภาพ

- ส่งเสริมความปลอดภัยด้านอาหาร
- ลดปัจจัยเสี่ยงด้านสุขภาพ (บุหรี่ แอลกอฮอล์ ยาเสพติด)
- คุ้มครองผู้บริโภคด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพและบริการสุขภาพ

4) บริหารจัดการสิ่งแวดล้อม

- บริหารจัดการขยะและสิ่งแวดล้อม
- คุ้มครองสุขภาพประชาชนจากมลพิษสิ่งแวดล้อมในพื้นที่เสี่ยง (Hot Zone)

Service Excellence Strategies

(6 แผนงาน 23 โครงการ)

5. การพัฒนาระบบการแพทย์ปฐมภูมิ (PCC)
- พัฒนาระบบการแพทย์ปฐมภูมิและเครือข่ายระบบสุขภาพระดับอำเภอ (DHS)

6. พัฒนาระบบบริการสุขภาพ (Service Plan)
- 5 สาขาหลัก
  - สาขาทารกแรกเกิด สุขภาพช่องปาก NCDs หัวใจ มะเร็ง ไต จักษุ สุขภาพจิตและจิตเวช แพทย์แผนไทยฯ ปลูกถ่ายอวัยวะ
  - ศูนย์ความเป็นเลิศด้านการแพทย์
  - ป้องกันการดื้อยาต้านจุลชีพและใช้ยาอย่างสมเหตุสมผล (RDU)
  - ดูแลผู้สูงอายุ พิการ และผู้ด้อยโอกาส
- (รวม 14 โครงการ)

7. ระบบการแพทย์ฉุกเฉินครบวงจรและส่งต่อ
- พัฒนาระบบการแพทย์ฉุกเฉินครบวงจรและระบบการส่งต่อ
8. พัฒนาคุณภาพหน่วยงานบริการด้านสุขภาพ
- พัฒนาคุณภาพสถานบริการสุขภาพ
  - พัฒนาคุณภาพ รพ.สต.
9. การพัฒนาตามโครงการพระราชดำริฯ และพื้นที่เฉพาะ
- พัฒนารพ.เฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา
  - พัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ แรงงานข้ามชาติ
  - การเข้าถึงบริการด้านสุขภาพในชายแดนใต้
10. ประเทศไทย 4.0 สาธารณสุข
- พัฒนาสถานบริการด้านสุขภาพ
  - พัฒนาผลิตภัณฑ์สุขภาพ และเทคโนโลยี

แผนงาน 20 ปี กสธ

People Excellence Strategies (1 แผนงาน 4 โครงการ)

11) การพัฒนาระบบบริหารจัดการกำลังคนด้านสุขภาพ

- พัฒนาระบบการวางแผนกำลังคนด้านสุขภาพ
- ผลิตและพัฒนากำลังคนด้านสุขภาพสู่ความเป็นมืออาชีพ
- เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการกำลังคน
- พัฒนาเครือข่ายกำลังคนด้านสุขภาพ

เจ้าหน้าที่มีความสุข

แผนงาน 20 ปี กสธ

Governance Excellence Strategies

(5 แผนงาน 9 โครงการ)

12) ระบบธรรมาภิบาลและคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ

- ประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส
- ระบบควบคุมภายในและบริหารความเสี่ยง

13) ระบบข้อมูลสารสนเทศด้านสุขภาพ

- พัฒนาระบบข้อมูลข่าวสารและเทคโนโลยีสุขภาพแห่งชาติ (NHIS)
- พัฒนาสุขภาพด้วยเศรษฐกิจดิจิทัล

14) การบริหารจัดการด้านการเงินการคลังสุขภาพ

- ลดความเหลื่อมล้ำของ 3 ระบบกองทุน
- บริหารจัดการด้านการเงินการคลัง

15) การพัฒนางานวิจัยและองค์ความรู้ด้านสุขภาพ

- พัฒนางานวิจัย
- สร้างองค์ความรู้และการจัดการความรู้ด้านสุขภาพ

16) การปรับโครงสร้างและพัฒนากฎหมายด้านสุขภาพ

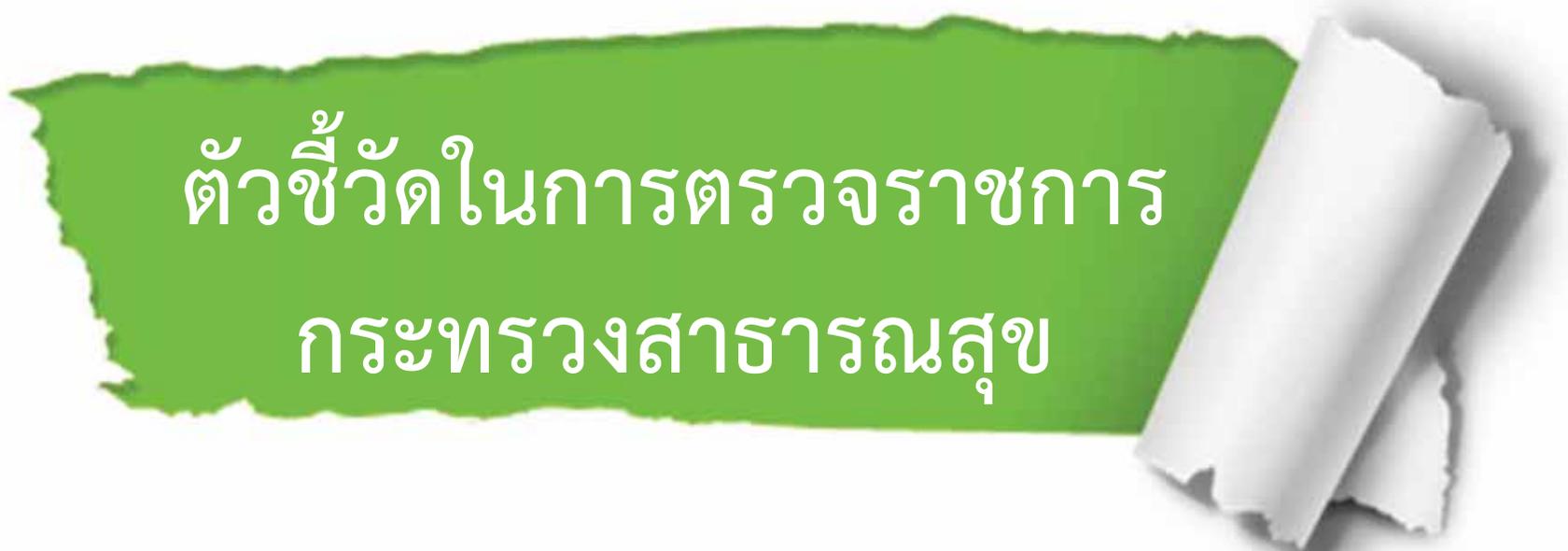
- โครงการปรับโครงสร้างและพัฒนากฎหมายด้านสุขภาพ

ระบบสุขภาพยั่งยืน

ความเชื่อมโยงเป้าหมาย-ยุทธศาสตร์-แผนงานโครงการ-ตัวชี้วัด กระทรวงสาธารณสุข ปี 2560

ตัวชี้วัดในการตรวจราชการ
กระทรวงสาธารณสุข

4 แผนงาน 12 โครงการ 30 ตัวชี้วัด

แผนงานที่ 1 การพัฒนาคุณภาพชีวิตคนไทยทุกกลุ่มวัย (ด้านสุขภาพ (4 โครงการ))

โครงการ	ตัวชี้วัด
1. โครงการพัฒนาและสร้างเสริมศักยภาพคนไทยกลุ่มสตรีและเด็กปฐมวัย	<ol style="list-style-type: none"> 1) ร้อยละสถานบริการสุขภาพที่มีการคลอมาตรฐาน 2) อัตราส่วนการตายมารดาไทยไม่เกิน 15 ต่อการเกิดมีชีพแสนคน 3) ร้อยละของเด็กอายุ 0-5 ปี มีพัฒนาการสมวัย 4) ร้อยละของเด็กอายุ 0-5 ปี สูงดีสมส่วนและส่วนสูงเฉลี่ยที่อายุ 5 ปี

แผนงานที่ 1 (ต่อ)

โครงการ	ตัวชี้วัด
2. โครงการพัฒนาและสร้างเสริมศักยภาพคนไทยกลุ่มวัยรุ่นและวัยรุ่น	<ol style="list-style-type: none"> 1) เด็กไทยมีระดับสติปัญญาเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 100 2) ร้อยละของเด็กวัยรุ่นเรียน สูงดีสมส่วน 3) ร้อยละของเด็กไทยมีความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) อยู่ในเกณฑ์ปกติขึ้นไป 4) ร้อยละของเด็กกลุ่มอายุ 0-12 ปี ฟันดีไม่มีผุ 5) ร้อยละการตั้งครรภ์ในหญิงไทยอายุ 15-19 ปี

แผนงานที่ 1 (ต่อ)

โครงการ	ตัวชี้วัด
3. โครงการพัฒนาและสร้างเสริมศักยภาพคนไทยกลุ่มวัยทำงาน	1) ร้อยละของประชาชนวัยทำงาน มีค่าดัชนีมวลกายปกติ 2) ประชากรไทยอายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป มีกิจกรรมทางกายเพียงพอต่อสุขภาพ
4. โครงการพัฒนาและสร้างเสริมศักยภาพคนไทยกลุ่มวัยผู้สูงอายุ	1) ร้อยละของตำบลที่มีระบบส่งเสริมสุขภาพดูแลผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาส และการดูแลระยะยาวในชุมชน (Long Term Care) ผ่านเกณฑ์ 2) ร้อยละของ Healthy Ageing

แผนงานที่ 2 การป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพ (3 โครงการ)

โครงการ	ตัวชี้วัด
1. โครงการพัฒนาระบบการตอบโต้ภาวะฉุกเฉินและภัยสุขภาพ	1) ร้อยละของจังหวัดมีศูนย์ปฏิบัติการภาวะฉุกเฉิน (EOC) และทีมตระหนักรู้สถานการณ์ (SAT) ที่สามารถปฏิบัติงานได้จริง
2. โครงการควบคุมโรคติดต่อ	1) อัตราความสำเร็จการรักษาผู้ป่วยวัณโรครายใหม่และกลับเป็นซ้ำ 2) ร้อยละของกลุ่มประชากรหลักที่เข้าถึงบริการป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์เชิงรุก 3) ร้อยละของตำบลในการคัดกรองโรคพยาธิใบไม้ตับ (โครงการพระราชดำริ)

แผนงานที่ 2 (ต่อ)

โครงการ	ตัวชี้วัด
3. โครงการควบคุมโรคไม่ติดต่อ และ ภัยสุขภาพ	<ol style="list-style-type: none"> 1) ร้อยละของผู้ป่วยเบาหวาน ความดันโลหิตสูง ที่ขึ้นทะเบียนได้รับการประเมินโอกาสเสี่ยงต่อโรคหัวใจและหลอดเลือด (CVD Risk) 2) อัตราการเสียชีวิตจากการจมน้ำของเด็กอายุน้อยกว่า 15 ปี 3) อัตราการเสียชีวิตจากการบาดเจ็บทางถนน 4) อัตราผู้ป่วยความดันโลหิตสูง และ/หรือ เบาหวาน รายใหม่

แผนงานที่ 3 การลดปัจจัยเสี่ยงด้านสุขภาพ (3 โครงการ)

โครงการ	ตัวชี้วัด
1. โครงการส่งเสริมและพัฒนาความปลอดภัยด้านอาหาร	<ol style="list-style-type: none"> ร้อยละของผลิตภัณฑ์อาหารสดและอาหารแปรรูปมีความปลอดภัย ร้อยละของประชาชนมีพฤติกรรมการบริโภคผลิตภัณฑ์สุขภาพที่ถูกต้อง
2. โครงการลดปัจจัยเสี่ยงด้านสุขภาพ	<ol style="list-style-type: none"> ความชุกของผู้สูบบุหรี่ของประชากรไทย อายุ 15 ปีขึ้นไป ปริมาณการบริโภคแอลกอฮอล์ต่อประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป (ลิตรของแอลกอฮอล์บริสุทธิ์ต่อคนต่อปี) ร้อยละของผู้ป่วยยาเสพติดที่หยุดเสพต่อเนื่อง 3 เดือน หลังจำหน่ายจากการบำบัดรักษาตามเกณฑ์

แผนงานที่ 3 (ต่อ)

โครงการ	ตัวชี้วัด
3. โครงการ คุ้มครองผู้บริโภค ด้านผลิตภัณฑ์ สุขภาพและบริการ สุขภาพ	<ol style="list-style-type: none"><li data-bbox="725 564 1928 746">1) ร้อยละของผลิตภัณฑ์สุขภาพที่ได้รับการตรวจสอบ มาตรฐานตามเกณฑ์ที่กำหนด <li data-bbox="725 775 1962 1043">2) ร้อยละของสถานพยาบาลและสถานประกอบการ เพื่อสุขภาพได้รับการตรวจสอบมาตรฐานตามเกณฑ์ ที่กำหนด

แผนงานที่ 4 การบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม (2 โครงการ)

โครงการ	ตัวชี้วัด
1. โครงการบริหารจัดการขยะและสิ่งแวดล้อม	1) ร้อยละของโรงพยาบาลที่พัฒนาอนามัยสิ่งแวดล้อมได้ตามเกณฑ์ GREEN&CLEAN Hospital
2. โครงการคุ้มครองสุขภาพประชาชนจากมลพิษสิ่งแวดล้อมในพื้นที่เสี่ยง (Hot Zone)	1) จำนวนจังหวัดที่มีระบบจัดการปัจจัยเสี่ยงจากสิ่งแวดล้อม เพื่อสุขภาพอย่างบูรณาการมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

ธรรมนูญสุขภาพ

: กรอบทิศทาง หรือข้อตกลงร่วม หรือกรอบ
กติการ่วมที่คนในชุมชน ฯ ใช้เป็นแนวทางในการ
พัฒนาสุขภาพะ

หัวใจสำคัญคือ การมีส่วนร่วมของชุมชนในการ
ออกแบบ พัฒนา ขับเคลื่อน และทบทวนธรรมนูญ
สุขภาพพื้นที่ร่วมกัน

ธรรมนูญด้านการสร้างเสริมสุขภาพ

ภาพพึงประสงค์

1. **บุคคล**ได้รับการสร้างเสริมและพัฒนาทักษะศักยภาพส่วนบุคคลและชุมชนอย่างเหมาะสม และมีส่วนร่วมในการจัดการสุขภาพ
2. **ชุมชน**มีศักยภาพในการเรียนรู้และจัดการสร้างเสริมสุขภาพที่เหมาะสมได้ด้วยตนเอง
3. **สิ่งแวดล้อมและสภาพแวดล้อม**ของชุมชนได้รับการพัฒนาให้เอื้อต่อการมีสุขภาพดี

ธรรมนูญด้านการสร้างเสริมสุขภาพ (ต่อ)

ภาพพึงประสงค์

4. **อปท.** ดำเนินการสร้างเสริมสุขภาพ พัฒนาสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อสุขภาพ
5. มี**นวัตกรรม**การสร้างเสริมสุขภาพที่สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ สามารถตอบสนองกับปัญหาของพื้นที่
6. มีกระบวนการพัฒนานโยบายสาธารณะ ด้วยนโยบาย “**ทุกนโยบายห่วงใยสุขภาพ**”

ธรรมนูญด้านการป้องกันควบคุมโรค

ภาพพึงประสงค์

1. ประชาชน ชุมชน อปท. มีความรู้ ความเข้าใจ จิตสำนึก ความเข้มแข็งในการป้องกันควบคุมโรค และปัจจัยเสี่ยง
2. ประชาชน องค์กรที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการ กำหนดนโยบายสาธารณะ ข้อเสนอ / กิจกรรม ที่อาจมีผลกระทบต่อสุขภาพ
3. อปท. มีศักยภาพในการประเมินผลกระทบต่อสุขภาพ และ นำไปใช้วางแผน แก้ไขปัญหาได้

ธรรมนูญด้านการป้องกันควบคุมโรค (ต่อ)

ภาพพึงประสงค์

4. การประเมินผลกระทบด้านสุขภาพ มีมิติที่กว้าง ครอบคลุม ปัจจัยเสี่ยงด้านสุขภาพ สังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม
5. มีกลไกบริหารจัดการในการป้องกันควบคุมโรค และปัจจัย คุณคามด้านสุขภาพ จากทุกภาคส่วน
6. มีระบบข้อมูลข่าวสารและศูนย์เฝ้าระวังเพื่อการป้องกันและ ควบคุมโรค และมีทีมเฝ้าระวังเคลื่อนที่เร็วที่มีสมรรถนะ
7. มีกลไกระดับชาติที่ทำหน้าที่บูรณาการทุกภาคส่วน ในการ จัดการและพัฒนากการป้องกันและควบคุมโรค

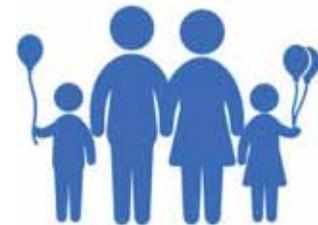

ทุกนโยบาย ห่วงใยสุขภาพ (Health in All Policies)

ศ.คลินิก เกียรติคุณ นพ.ปิยะสกล สกลสัตยาทร
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

ทศกนโยบายท่วงใยสุขภาพ : HiAP

: เป็นการนำประเด็นที่เกี่ยวข้องกับเรื่องทางสุขภาพมา
ประกอบการตัดสินใจ / ดำเนินการ เพื่อ**หลีกเลี่ยง**
ผลกระทบที่เป็นอันตรายทางสุขภาพ และ**เพื่อให้เกิด**
นโยบายสาธารณะระหว่างภาคส่วนต่างๆ ที่จะนำไปสู่
การทำให้**สุขภาพ**ของประชาชนและ**ความเป็นธรรม**
ทางสุขภาพ**ดียิ่งขึ้น**

แผนยุทธศาสตร์ชาติ
ระยะ 20 ปี
(ด้านสาธารณสุข)

ประโยชน์

ทุกนโยบาย
ห่วงใยสุขภาพ

ธรรมเนียมสุขภาพ

(การสร้างเสริม
สุขภาพและการ
ป้องกันโรค)

ประโยชน์

ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (ด้านสาธารณสุข)
+ ธรรมนูญสุขภาพ

1. บุคคล ครอบครัว ชุมชน และประชาชนกลุ่มต่าง ๆ หันมา
ใส่ใจสุขภาพ โดยการส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันโรค และ
ผลกระทบต่อสุขภาพเพิ่มมากขึ้น

2. องค์กรภาครัฐ เอกชนใส่ใจป้องกันผลกระทบที่เกิดกับ
สุขภาพ และมีการดำเนินการที่เป็นรูปธรรมเพิ่มมากขึ้น
ซึ่งจะส่งผลดีต่อทั้งองค์กร จนท. และประชาชน

3. มีการใส่ใจ และดูแลสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้น ชุมชนเข้มแข็งขึ้น

ประโยชน์

(ต่อ)

ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (ด้านสาธารณสุข)
+ ธรรมนูญสุขภาพ

4. **เกิดนโยบายสาธารณะ**ที่มาจากการมีส่วนร่วมเพิ่มมากขึ้น
ก่อให้เกิดพลัง ลดความขัดแย้ง และความเจ็บป่วยของ
ประชาชน
5. **เสริมความเข้มแข็ง**ให้กับการดำเนินการตาม Excellence
Strategies ของ ก.สธ. โดยเฉพาะ P&P Excellence
6. ช่วยในการ**ขับเคลื่อนธรรมนูญสุขภาพ**ในการพัฒนาสุข
ภาวะประชาชน

ทุกภาคส่วนต้อง**ผนึก**
พลัง (synergy) เพื่อ
ฟื้นฟูชีวิตให้กลับมาสู่
ความสมดุล

ลดความขัดแย้ง
ความ**เจ็บป่วย**ก็จะ
ทุเลาเบาบาง

สวัสดี

